

(بررسی نماهای زیستی و تأثیرات زیست محیطی آن در شهر)

کتایون تقی زاده^۱، مهشید صبری^{۲*}

۱- دانشیار دانشکده معماری دانشگاه تهران، پردیس هنرهای زیبا، ktaghizad@ut.ac.ir

۲- کارشناسی ارشد فناوری معماری دانشگاه پارس، دانشکده هنر و معماری، mahshidsabri@yahoo.com

چکیده

مفهوم پایداری در دهه ۱۹۷۰ میلادی، نتیجه آگاهی بشر نسبت به مسائل محیط زیست و مشکلات فرهنگی- اجتماعی و اقتصادی می باشد. یکی از مهمترین اهداف توسعه پایدار، حفظ طبیعت و اصلاح نگاه به آن است و تجلی توسعه پایدار در حوزه محیط ساخته شده، معماری پایدار نامیده می شود. با اینکه نتایج بحران‌های امروزی به خوبی شناسایی شده‌اند ولی بسیاری از راه‌حل‌های ارائه شده نسبت به مشکلات محیطی در معماری پایدار، به نظر ناکارآمد و ناقص می‌آیند. چرا که با وجود ارائه راه‌حل‌هایی که در جهت رفع مشکلات محیطی بر می‌آید، اما رویکرد آنها نسبت به طبیعت همچنان گسسته است و ارزش همیشگی طبیعت احیا نشده باقی می‌ماند. به دلایل مختلف، امروزه پایداری یک رویکرد حائز اهمیت بین معماری و محیط زیست است. هر چند توسعه پایدار ریشه‌های اکولوژیکی و اقتصادی و فرهنگی- اجتماعی دارد، ولی با جستجو درباره معضلات پیشروی انسان معاصر و راه‌حل آنها در معماری پایدار، نقش طبیعت هر چه بیشتر آشکار می‌گردد. در چالش‌های بحران انرژی و تغییرات اقلیمی، معماران شروع به توسعه رویکردهای جدیدی برای رسیدگی به تقاضای انرژی در ساختمان‌ها کردند. ساختمان‌ها بخش قابل توجهی از کل انرژی و انتشار کربن در سراسر جهان را تشکیل می‌دهند و نقش مهمی در شکل‌گیری استراتژی‌های توسعه پایدار بازی میکنند. از این رویکردها نماهای زیستی است که در دهه‌ی اخیر جایگاه مهمی را به خود اختصاص داده است. آنچه در این مقاله مورد توجه قرار گرفته است، معرفی انواع نماهای زیستی و مسئولیت زیست محیطی آنها است.

واژه‌های کلیدی: توسعه پایدار، معماری، انرژی، نماهای زیستی

۱- مقدمه

ساختمان‌های دارای نمای زیستی با افزایش راندمان انرژی و کاهش سرانه مصرف آن و کاهش تولید گازهای گلخانه‌ای و دی اکسید کربن می‌توانند گامی مؤثر در ارتقاء کیفیت منابع انرژی ساختمانی و کاهش آلودگی‌های زیست محیطی باشند. باتوجه به تحولات اخیر در تکنولوژی نماهای زیستی، شناسایی و طبقه‌بندی نماهای زیستی موجود با توجه به تکنیک‌های ساخت و ساز و مشخصات اصلی خود امری مهم و ضروری است. نماهای زیستی را می‌توان به عنوان یک تکنیک غیر فعال به منظور بهبود عملکرد انرژی ساختمان مورد استفاده قرار داد. با نمایی سبز، از خروج مقدار قابل توجهی از حرارت جلوگیری نمود و آن را محبوس نمود، تا از کاهش انرژی برای خنک کردن و یا حرارت جلوگیری کرد. همچنین، از گیاهان و مواد میتوان به عنوان منبعی برای تجزیه کربن استفاده کرد. در ابتدا به بیان تعاریف نمای زیستی، انواع آن، سیستم‌های مربوطه و تأثیرات این گونه نما بر ساختمان و محیط زیست اطراف آن می‌پردازیم. [1]